

telserne forelå dels koloniudvalgets beretning om øerne, dels en beretning udarbejdet af ambassadør Omar Adeel (Sudan), der som FNs repræsentant havde forestået tilsynet med valgene på Cook Islands i april 1965.

Debatten indledtes af *ambassadør Adeel*, der udtalte, at det var nødvendigt, at der blev truffet afgørelse om, hvorvidt kolonideklarationen (res. 1514 (XV)) var opfyldt og pagtens principper overholdt. Denne afgørelse var både af betydning for Cook Islands og for alle andre territorier under fremmed herredømme. Han henviste til øernes nye forfatning, hvis vigtigste bestemmelse var art. 41, som garanterede befolkningens ret til på et hvilket som helst tidspunkt at ændre deres forfatningsmæssige status og tilknytningsforhold til New Zealand, eventuelt til fuld selvstændighed. Om valgene udtalte han, at deres resultater syntes at repræsentere vælgerne sande vilje, og ligeledes var det lovgivende råds afgørelse om øernes associering med New Zealand truffet frit og uden ydre påvirkning.

New Zealands repræsentant gav derefter en redegørelse for øernes forfatningsmæssige status og imødegik de kritikpunkter, der var blevet rejst under koloniudvalgets behandling af sagen. Afslutningsvis udtalte han, at de, der frygtede, at Cook Islands befolknings afgørelse kunne udgøre et fortilfælde, som andre ville benytte, for eksempel i det sydlige Afrika, måtte betænke, at øerne havde haft et modent politisk system igennem nogen tid.

I debatten deltog kun få lande, heriblandt *Danmark*, der udtrykte påskønnelse af det samarbejde, der havde fundet sted mellem alle parter. Der kunne ikke herske tvivl om, at New Zealands forpligtelser efter pagtens art. 73 e var ophørt; behandlingen af Cook Islands kunne tjene som eksempel for andre administrerende magter. *Philippinerne* og *Formosa-Kina* udtrykte ligeledes påskønnelse af New Zealands indsats, og *Irak* gentog sit indlæg fra koloniudvalget, i hvilket det påvistes, at kolonideklarationens betingelser var opfyldt. *Sovjetunionen* drog enhver af New Zealands handlinger og hensigter i tvivl og tog i øvrigt intet hensyn til ambassadør Adeels og den new zealandske repræsentants taler.

Ved debattens afslutning forelå der et *resolutionsforslag*, stillet af 12 uforpligtede lande, hvorefter Generalforsamlingen tager såvel øernes nye forfatningsmæssige status som FN-repræsentantens beretning til efterretning og bekræfter FNs ansvar for at bistå øernes befolkning med at opnå fuld selvstændighed, såfremt de måtte ønske dette. Til dette forslag fremsatte *Liberia* et par tilføjelser, der gav resolutionen en betydelig positiv drejning til fordel for New Zealand, idet Liberia foreslog, at Generalforsamlingen skulle anerkende New Zealands samarbejdsvilje overfor FN og konstatere, at New Zealands forpligtelser til at fremsende oplysninger i henhold til pagtens art. 73 e var ophørt, da Cook Islands havde opnået fuldt indre selvstyre.

Sovjetunionen forsøgte at ændre forslaget derhen, at New Zealands forpligtelser efter art. 73 e ikke var ophørt, da øerne ikke kunne siges at have opnået selvstyre. Det sovjetiske forslag led dog en stille død, idet det end ikke blev kommenteret fra afro-asiatisk side og derfor ikke presset frem til afstemning af *Sovjetunionen*.

Resolutionen, som ændret med Liberias tilføjelser, hvorom der blev afholdt delafstemninger, blev vedtaget af *4. udvalg* den 8. december med 76 stemmer for, ingen imod, medens 24 afstod (de kommunistiske lande, enkelte afro-asiater, Australien, Storbritannien, USA, Frankrig, Portugal og Sydafrika).

I *plenarforsamlingen* blev resolutionen — atter efter delafstemninger til fordel for Liberias ændringsforslag — vedtaget den 16. december 1965 med stemmetallene 78-0-29, d. v. s. med samme stemmemønster som i udvalget (res. 2064).

4. udvalgs beretning: A/6154.

Sydvestafrika.

(Dagsordenspunkterne 69 og 70).

4. udvalg behandlede i tidsrummet 22. november til 9. december spørgsmålet om Sydvestafrika.

Debatten indledtes med afhøring af petitionærer. Disse indlæg var koncentreret om den sydafrikanske Odendaal-rapport, om vestens økonomiske indflydelse i området og om vestens påståede militære bistand til